

Januar
2022

Nyt om FGU#39

Indhold

1. Nyt fra styrelsen
2. FGU tilgodeses i finansloven 2022
3. Ny elevrådsbekendtgørelse udstedt
4. Tilsynsplan og tilsynsstrategi er offentliggjort
5. Spændende materialer om det inkluderende læringsmiljø på emu.dk
6. Stil spørgsmål til styrelsen på emu-respons.dk
7. Temamøder om pædagogisk ledelse omlægges til virtuelle møder
8. Videovejledninger i læse-skriveteknologi findes fremover hos Ordlab
9. Ny aftale om tolkeleverandører til tegnsprogs- og skrive-tolkning
10. Inspiration fra sektoren

1. Nyt fra styrelsen

Det er fortsat muligt at finde [information vedr. COVID-19 på ministeriets hjemmeside](#), blandt andet spørgsmål/svar, retningslinjer og lovgivning. Du kan også finde de breve, ministeriet har udsendt til sektorerne vedr. COVID-19, herunder også udsendte [nyhedsbreve til FGU-institutionerne i forbindelse med COVID-19 \(uvm.dk\)](#). Disse nyhedsbreve samler og præsenterer nyt i relation til COVID-19, som har betydning for FGU-området. Det kan være relevante love og bekendtgørelser, nye retningslinjer, vejledninger, spørgsmål/svar o.l.

2. FGU tilgodeses i finansloven 2022

Den 6. december 2021 blev der indgået aftale om finansloven for 2022. Der afsættes 75 mio. kr. årligt i 2022 og 2023 til støtte af undervisningsformål på FGU-institutionerne. Midlerne for 2022 vil blive udmøntet som et særtilskud på baggrund af antal skoler og årselevs-aktivitet i 2021, som institutionerne kan disponere i henhold til lokale behov. Institutionerne er ultimo januar blevet informeret om den konkrete fordeling af tilskuddene for 2022, som udbetales primo februar 2022.

[Du kan læse en nyhed og finde aftalen om finansloven for 2022 på uvm.dk.](#)

3. Ny elevrådsbekendtgørelse udstedt

Der er udstedt [ny elevrådsbekendtgørelse \(link\)](#), som trådte i kraft den 1. januar 2022. Ændringerne i elevrådsbekendtgørelsen indbefatter, at FGU nu nævnes direkte både i titlen, indledningen og i § 1. Det er ligeledes tydeliggjort i bekendtgørelsen, at FGU-elever har valgret og valgbarhed til elevrådet under alle skole- og praktikperioder.

Hidtil har FGU-eleverne været omfattet af elevrådsbekendtgørelsen via Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, men nu er eleverne skrevet eksplicit ind i

elevrådsbekendtgørelsen, der bl.a. også dækker de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne.

4. Tilsynsplan og tilsynsstrategi er offentliggjort

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) er klar med tilsynsplanen for 2022. Planen giver et samlet billede af det tilsynsarbejde, som styrelsen har planlagt i år, herunder også på FGU-området.

Styrelsen vil løbende informere FGU-institutionerne om den kommende tilsynsaktivitet.

[Du kan læse mere og finde tilsynsplanen på uvm.dk.](#)

Ud over tilsynsplanen for 2022 er styrelsen ligeledes klar med en ny tilsynsstrategi, der rækker frem mod 2024. Strategien er bygget op om følgende to pejlemærker:

- STUK sætter elever og kursister først
- STUK's tilsyn og vejledning er konkret og anvisende.

[Du kan læse mere om og finde den nye tilsynsstrategi på uvm.dk.](#)

5. Spændende materialer om det inkluderende læringsmiljø på emu.dk

STUK afholder i 2021 og 2022 en seminarrække om det inkluderende læringsmiljø i FGU. Første ud af tre seminarer i rækken blev afholdt tre steder i landet i november 2021 med fokus på undervisning af unge med psykisk sårbarhed.

I forbindelse med det første seminar er der udkommet en video og en artikel, hvori Jonna Nøttrup fra UC Syd, som var oplægsholder på første seminar, fortæller om *inkluderende fællesskaber og undervisning af unge med psykisk sårbarhed*. [Video og artikel kan findes på emu.dk](#). Nederst i dette nyhedsbrev, kan du ligeledes få et indblik i omtalte artikel.

Derudover er der udkommet en elevvideo, hvor Camilla fra FGU Trekanten fortæller om sine oplevelser med at gå i FGU. Camilla er 17 år og går i pgu. Camilla er i en psykisk sårbar position og går i FGU på nedsat tid. I videoen fortæller Camilla om sine erfaringer med det inkluderende læringsmiljø i FGU. [Videoen kan findes på emu.dk](#).

Andet seminar i seminarrækken afholdes tre steder i landet i marts 2022 og vil have fokus på *faglig inklusion*. Efter seminaret forventes ligeledes nye relevante materialer at blive offentliggjort på emu.dk.

6. Stil spørgsmål til styrelsen på emu-respons.dk

Emu-respons er ministeriets platform til FGU-sektoren, hvor det er muligt at få svar på spørgsmål om FGU og undervisningen i FGU. På emu-respons kan du stille generelle spørgsmål om FGU i rummet 'Spørg STUK'. Derudover kan du stille spørgsmål til de enkelte fag og faglige temaer, som besvares af læringskonsulenterne, som beskæftiger sig med fag og faglige temaer. Spørgsmålene stilles i de enkelte fag-rum under 'Spørg læringskonsulenten'. Spørgsmål vil blive synlige for alle sammen med svarene.

Du logger på emu-respons.dk med dit UNI-login. På [respons.emu.dk](#) finder du ligeledes en instruktionsvideo, som viser, hvordan du opretter dig som bruger, og hvordan du bruger siden.

7. Temamøder om pædagogisk ledelse om-lægges til virtuelle møder

FGU-læringskonsulenterne inviterede i november til temadage om pædagogisk ledelse i februar 2022 tre forskellige steder i landet. På grund af COVID-19, omlægges temamøderne til en virtuel version.

Læringskonsulenterne inviterer derfor nu til temamøder om pædagogisk ledelse i FGU under titlerne:

- "Hvordan understøtter du som leder medarbejdernes fælles pædagogiske udvikling?" og
- "Praksisrelateret undervisning, - hvad kræver det?"

Temamøderne henvender sig til alle direktører og ledere i FGU, der har at gøre med ledelse af elevernes læring, kapacitetsopbygning, udvikling af kvaliteten i undervisningen, og kompetenceudvikling af medarbejdere.

Temamøderne afholdes virtuelt onsdag den 9. februar 2022 og gentages mandag den 28. februar 2022 begge dage kl. 09.00-11.00 og kl. 13.00-15.00.

På temamøderne giver forskerne Dorte Ågård og Vibe Aarkrog indblik i, hvad elevcentreret pædagogisk ledelse er, og hvorfor det er så betydningsfuldt at prioritere løbende involvering i det pædagogiske arbejde på skolen, samt hvad den pædagogiske ledelse særligt skal være opmærksom på i forbindelse med praksisrelateret undervisning.

Desuden får alle deltagere mulighed for at dele viden på tværs af FGU institutioner i faciliterede møder i mindre grupper.

Program og tilmeldingslinks er udsendt til FGU-institutionerne.

8. Videovejledninger i læse-skriveteknologi findes fremover hos Ordlab

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet stiller gennem SPS-ordningen videovejledninger i læse-skriveteknologi til rådighed for alle elever og medarbejdere på FGU-institutioner. Hidtil har videovejledningerne været at finde hos OrdblindLab. OrdblindLab er nu blevet erstattet af Ordlab, som er en ny og forbedret udgave af OrdblindLab. Ordlab indeholder blandt andet nye og forbedrede søgefunktioner, som gør det lettere at finde frem til de relevante instruktionsvideoer. Du logger på Ordlab med Uni-Login.

Styrelsen har indgået aftale med OrdblindLab/Ordlab om adgang til videovejledninger i læse-skriveteknologi for ordblinde elever. OrdblindLab har hidtil stillet andre funktioner gratis til rådighed på deres platform, udover videovejledningerne, som styrelsen har indgået aftale om. Fra 1. januar 2022 stiller Ordlab ikke længere disse gratis funktioner til rådighed. Hvis en FGU-institution ønsker adgang til andre funktioner på Ordlab end videovejledningerne, skal institutionen indgå en særskilt aftale med Ordlab. For yderligere information om dette, kan du tage kontakt til Ordlab på mail: administration@ordlab.dk.

[Du kan finde Ordlab her.](#)

9. Ny aftale om tolkeleverandører til tegnsprogs- og skrivetolkning

SPS-enheden i STUK har pr. 1 januar 2022 indgået nye tolkeleverandøraftaler til at varetage tegnsprogs- og skrivetolkning i SPS-ordningen. Den nye aftale er indgået i et samarbejde med Tolkemyndigheden i Socialstyrelsen. Der er i alt indgået aftale med 15 leverandører. Langt de fleste elever, der allerede anvender tegnsprogs- eller skrivetolk til en uddannelse, vil kunne fortsætte med den tolk, der hidtil har brugt. Vær dog opmærksom på, at tolkeleverandøren måske har fået et andet navn.

Når skolen søger om tolkebistand i SPS-ordningen, er det vigtigt at skrive, hvilken tolkeleverandør eleven ønsker. Det er også vigtigt at beskrive omfanget af tolkebehovet på uddannelsen så præcist som muligt. Dermed kan tolkeleverandørerne bedst planlægge og vurdere, om de kan tage opgaven.

Du kan se listen over de nye leverandører, og læse mere om, hvordan du søger om tolkebistand i SPS-ordningen på spsu.dk

10. Inspiration fra sektoren

"Inspiration fra sektoren" er et fast indslag i nyhedsbrevet, hvor historier, idéer og erfaringer bliver delt på tværs af sektoren for at give inspiration. Hvis du har en idé til en god historie fra din institution, er du velkommen til at skrive til Hanne.Merrild.Jensen@stukuvm.dk.

I denne udgave af nyhedsbrevet kan du læse et uddrag af en artikel om inkluderende fællesskaber og undervisning af unge med psykisk sårbarhed af Jonna Nøttrup, lektor fra UC Syd.

Inkluderende fællesskaber og undervisning af unge med psykisk sårbarhed

Jonna Nøttrup fra UC Syd arbejder med udvikling og kompetenceløft i FGU. Jonna sætter i denne artikel fokus på unge, der beskrives som psykisk sårbare, og hvordan de har brug for markant anderledes erfaringer med skole og fællesskaber.

Denne artikel sætter fokus på, hvordan situationen omkring unge i FGU med psykisk sårbarhed ofte er kendetegnet af afmagt, når individualisering bliver svaret på den unges vanskeligheder. Artiklen beskæftiger sig med, hvad det er, de unge falder ud fra, og konkluderer, at de unge har brug for markant anderledes erfaringer med skole og fællesskaber. Her bliver det inkluderende læringsmiljø helt centralt som et sted, hvor den unge trygt kan udvikle sig. Artiklen beskriver og giver konkrete eksempler i relation til det inkluderende læringsmiljø.

Flere og flere unge beskrives med psykisk sårbarhed eller psykiatriske diagnoser. Disse unge har oplevelser og erfaringer med ikke at være gode nok, ikke at høre til, mobning og nederlag i flere arenaer.

Mikkel er en af de unge, jeg har mødt på en FGU-skole, og som befinder sig i en udsat position.

Mikkels fremmøde er ustabil og han virker ofte rastløs og ukoncentreret. Nu har han matematikundervisning, sammen med PGU-industri. Mikkel nærmest ligger i stolen, med armene over kors, og hættetrøjen er trukket op over ansigtet. På bordet foran ham ligger der et urørt opgaveark. Læreren sætter sig ved siden af Mikkel og tilbyder at hjælpe ham i gang med opgaven. Mikkel sukker og svarer stille: "Jeg magter det ikke". Læreren spørger til, hvad det er han ikke magter, og Mikkel svarer med endnu et suk: "Det er bare oplevelsen af skole!".

Billedet er genkendeligt og præget af afmagt. Men hvad kan vi lære af den situation?

[Læs resten af Jonna Nøttrups artikel på emu.dk. Her kan du ligeledes finde en video med Jonna Nøttrup.](#)